

Hannu Kotila

Haaga-Helia Ammatillinen opettajakorkeakoulu, Hannu.Kotila@haaga-helia.fi

Tuire Palonen

Turun yliopisto, tuipalo@utu.fi

Korkeakoulutuksen ja työelämän välissä

Yliopistopedagogiikan teemanumeron toinen osa jatkaa siitä, mihin ensimmäinen päättyi. Ensimmäisessä osassa tarkasteltiin niin työelämän vaikutuksia korkeakoulupedagogiikkaan kuin opettajien ja opiskelijoiden osaamista suhteessa muuttuviin rooleihin ja yhteydenpitoon työelämän organisaatioiden kanssa. Korkeakoulujen ja yritysten yhteistyön käynnistäminen on mutkikas asia. Toisaalta korkeakoulut ovat kiinnittäneet katseensa työelämätaitojen edistämiseen jo kauan sitten ja opiskelijoiden opinäytteet ja harjoittelujaksot ovat ”aina” olleet kiinteä osa tutkintoja. Korkeakoulusektori kouluttaa asiantuntijat tehtäviinsä, eikä sen myötä edes voi olla niistä erillinen. Tässä ei ole sinänsä mitään uutta. Ensimmäinen osa esitteli myös yleisemmän tason pedagogisia ideoita, malleja ja suuntauksia, kuten käännteistä opetusta ja roolipelejä. Avoin korkeakouluopetus oli sekin haastettu pohtimaan, miten työelämän osaamistarpeisiin voitaisiin vastata nykyistä enemmän. Käytiin myös läpi korkeakoulukentän ajankohtaisia asioita, kuten lainsäädäntöön tehtyjen muutosten myötä uusiutunutta erikoistumiskoulutusta sekä yritysprojekteja ja monitieteisyyden vaateita.

Toisella osalla on osin erilainen profiili, mutta sekin kattaa ensimmäisen osan tavoin koko korkeakoulukentän, niin yliopistot kuin ammattikoulusektorinkin.

Lehdessä on kaksi pidempää artikkelia. Tarja **Tuononen**, Tuukka **Kangas**, Eric **Carver** ja Anna **Parpala** tarkastelevat artikkelissaan yliopistopiskelijoiden mietteitä viisi vuotta valmistumisen jälkeen, erityisesti työuran edistymisen ja siihen saadun tuen näkökulmasta. Tutkimuksen tavoitteena oli tutkia, miten työelämävalmiudet ovat yhteydessä tutkintotyytyväisyyteen ja miten yliopisto-opintojen aikana kehittyneet taidot ovat linjassa työelämässä tarvittaviin taitoihin. Tutkimuksessa saatuja tuloksia voidaan hyödyntää muun muassa koulutuksen ja uraseurantakyselyn kehittämisessä. Työelämävalmiuksien kehittymisen myötä voidaan odottaa, että tutkintoonsa tyytyväisten maisterien määrä kasva tulevaisuudessa.

Meeri **Karvisen**, Anu **Vehmaan** ja Marko **Keskisen** artikkeli kohdistuu työelämätaitoihin tekniikan alalla. Siinä tarkastellaan, miten korkeakoulut selviävät työelämäntaitojen vahvistamisesta siten, että samanaikaisesti taataan alan kehittyminen. Tapaustutkimuksen kohteena on diplomi-insinöörejä kouluttava Vesi- ja ympäristötekniikan maisteriohjelma.

Teemanumeron toisessa osassa julkaistaan kahden tieteellisen tekstin lisäksi lyhyitä artikkeleja Keskustelua- ja Kehittäminen ja kokeilut -osioissa. Tässä yksi iso kokonaisuus liittyy yliopistoverkoston, työnantajien ja opiskelijoiden kesken toteutettuun Tyyli – työelämäjaksoja ja

työssäoppimista yliopisto-opintoihin (2015–2017) -hankkeeseen. Sen tarkoituksena on ollut parantaa opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opintojen työelämäkytkentää. Tyyli-hanke on tuottanut kaikkiaan kolme artikkelia. Tonja **Molin-Juustilan** tekstissä käsitellään työn ohessa suoritettua maisterikurssia. Eila **Pajarre**, Päivi **Palosaari-Aubry**, Terhi **Virkki-Hatakka**, Riku **Hietaniemi**, Helena **Tompuri** ja Sauli **Pajari** puolestaan kirjoittavat uudenaikaisista yliopisto-opintoihin integroiduista työelämäjaksoista tekniikan alalla. Sanna **Tapionkasken** artikkelissa kerrotaan työelämänläheisyyden kehittämispäilyksistä kieliasiantuntijan kandidaatintutkinossa.

Tämän lisäksi julkaisemme muitakin kehittämis- ja kokeilutoimintaan kohdistuvia artikkeleja. Niistä moni on tehty osana ammattikorkeakoulujen työtä. Marjaana **Mäkelä** selostaa restonomikoulutuksessa toteutettua pilottihanketta. Anu **Pelkonen**, Riikka **Shemeikka** ja Sanna **Sihvonen** kertovat kuntoutuksen alalla toimivasta prosessikiikhyttämöstä. Kimmo **Mäki**, Liisa **Vanhanen-Nuutinen** ja Susanna **Niinistö-Sivuranta** pohtivat tekstissään, voidaanko työn ja korkeakoulujen liittoa arvioida korkeakoulupedagogiikan evoluution näkökulmasta. Hanna-Mari **Nevala**, Ritva **Pirinen** ja Marja **Äijö** kirjoittavat terveydenhoidon uudenaikaisesta kokeilusta, VireTorista. Maija **Saviniemen** ja Esa **Laihasen** kielten alaan liittyvä kokeilu on tehty ammattikorkeakoulujen ja yliopiston rajapinnassa. Eeva **Kuoppalan** artikkeli puolestaan sisältää alueellisen näkökulman. Se esittelee MiniMikkelin yrittäjyys- ja yhteiskuntakasvatus-tapahtumaa ja sen asemoitumista oppimisym- päristöksi.

Myös teemanumeron toisen osan keskustelupalsta ja kirja-arvostelu liittyvät työelämäyhteistyöhön. Merja **Sinkkosen** ja Annukka **Tapanin** puheenvuoro käsittelee sitä, miten opiskelijan oma aktiivisuus toimii työelämästä oppimisen ajurina. Susanna **Niinistö-Sivuranta** on kirjoittanut kirja-arvion AMK-maisteri – Työelämän moniosaaja kirjasta.

Oletettua suuremmaksi paisuneen työrupeaman päätteeksi voimme hyvin perustein todeta, että kahden toimittamamme työelämänumeron anti oli rikas niin aiheiden, tieteenalojen kuin korkeakoulujen osallisuuden näkökulmasta

katsoen. Parinkymmenen tekstin julkaisemisen jälkeenkin jäi sellainen ajatus, että aiheeseen palataan, mahdollisesti hyvinkin nopeasti uudelleen. Työelämänäkökulma on noussut merkittävään rooliin.

Helmikuun 14. päivänä 2019

Hannu Kotila ja Tuire Palonen

Hannu Kotila, Haaga-Helia, Ammatillinen opettajakorkeakoulu ja Tuire Palonen, Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta, Opettajankoulutus